

W. P.
Miller P.
Edot burban, Sofija, Ukra. Zbrp. 38.

Ročník X.

Pondělí, 23. prosince 1935.

Číslo 50.

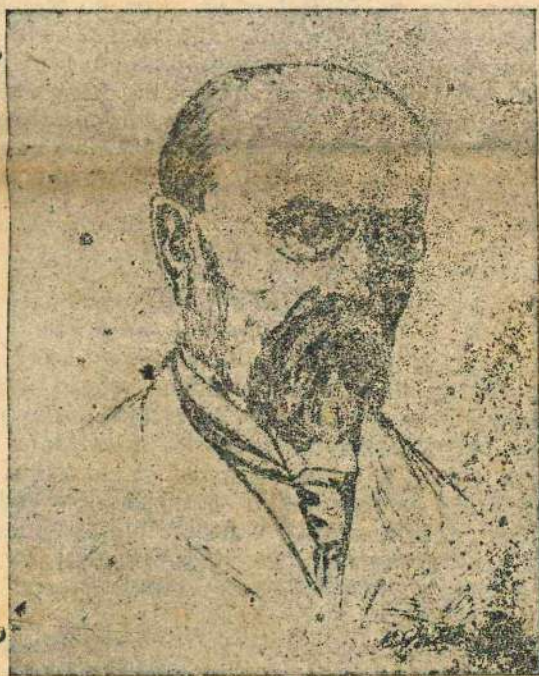
Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

HLAS VOLYNĚ

Týdeník, věnovaný českým zájmům v Polsku.

Adresa redakce a administrace: Kvasilov na Volyni	Jednotlivé číslo 35 gr. Cena inserátů: velk. 1/8 zadních stránek 10 zl. za jednou. V předu o 50% draže. Při další inserci značná sleva.	Předplatné pro Polsko: na rok 10 p. zlotých na půl roku 5 " na čtvrt roku 3 " Předpl. do Československa na rok 60 Kč. Do Ameriky a Kanady na rok 18 zl. polsk.
Rukopisy se nevracejí.		

Tomáš Garrigue Masaryk.

Čtrnáctý prosinec bude pro vždy jedním z nejvýznamnějších dat v československých dějinách. 14. prosince 1935 Osvoboditel národa, prezident Československé republiky T. G. Masaryk oznámil vládě a Národnímu shromáždění své vzdání se úřadu presidentského. V abdikáční listině praví: „Presidentský úřad je těžký a odpovědný a vyžaduje proto plné síly. Vidím, že již nestačím, a proto se ho vzdávám“

Z místa, řídícího osudy československého národa a státu, odchází osobnost, o níž právem lze říci, že zůstane na věky vedoucí postavou československých dějin.

Jako muž 64letý odešel do světa. Šel mezi zahraniční krajany, aby s nimi a v jejich čele zahájil zahraniční odboj za svobodu národa. Z Itálie a ze Švýcarska odkud počal organisovati sjednocení československých zahraničních kolonií, odjel do

Paříže a později do Londýna. Pak jede do Petrohradu. Projíždí Moskvu a Kijevem a vykonav své veliké poslání na Rusi, odjíždí do Vladivostoku. Přes Tokio jede do Ameriky. Všude na všech cestách, ve všech městech se mu hlásí čeští a slovenští lidé.

Práce poetivá dosáhla cíle. Národ za Masarykova vedení nejen bojem obnovil svou samostatnost, nýbrž i vybudoval si ve světě tak mimořádně významné postavení, jaké zaujímal jen v nejšťastnějších dobách své minulosti.

Masaryk byl filosofem a vládcem ve smyslu Platonově: vládl moudře. Již v mládí poznal co to je „boj o život“. A celý jeho život byl boj za pravdu s spravedlností. Co nabyl na vědění a majetku — to rozdával jiným. Je to nejkrásnější typ vůdce. Proto byl čtyřikrát volen prezidentem.

Z nejvyššího místa ve státě odchází muž, který patří k největším své doby. Velký muž nejen své vlasti ale i celé Evropy.

V. P.

Inž. Alois Knotek.

Naše dědictví.

Hubíme se vzájemně v lese vlasteneckých hesel, jedno jest lepší nežli druhé, ale přece nás ještě mnoho, kteří žijeme jinak nežli pravidlo národního a společenského žití vyžaduje. Odlučujeme se od svého stáda, bloudíme...

Kdo s námi žije, cítí, že „Hlas Volyně“ je nám potřebný jako sůl, jest naším pojítkem, ochrannou tvrzí na zachování rodného jazyka.

Zasloužilý jeho zakladatel, nebožtík Perný byl dobrým Čechem v nejlepším smyslu slova, čechem při plné svědomitosti národní, kterou jako redaktor tiskem obohacoval, prohluboval a kráštil... Věděl, že láska k vlastnímu národu při dobrém spolužití s národem polským se doplňuje, obživuje, sílí. Byl synem českých velikánů, na které se nezapomíná, když se mluví o vzdělanosti české.

Svědomím české hodnosti vystupoval všude bez ohledu proti každému zbloudilci na „národa roli dědičné“, ať byl přítelem či odpůrcem. Zapomínal s úsměvem na křivdy, jaké mu za to krajané dávali pociťovati.

*

„Hlas Volyně“ jest jako býval od počátku — českou chloubou na Volyni. A dej Bůh, aby tak bylo na dále. Víím, že se nezmění. V úvodníku bude dále přinášeti slova nadšená, řekl bych slavnostní, pojednávající jediné o styku česko-polském, o cílech a tužbách společného žití. Clánek ten musí býti dávkou hojného balsámu na všechny rány v denních listech nám bez potřeby zadáváných. Musí býti zrcadlem naší lojálnosti, v něm ukazovati možno veřejně naše občanské cnosti, snažiti se, abychom se v nich předstihovali, ukázali, že jsme mírumilovní, snaživi, že plníme svoje povinnosti k státu polskému jako jeho nejlepší příslušníci, že chceme býti vzorem hospodářů a občanů uvědomělých, snášenlivých a obětavých ve všech potřebách republiky polské.

Naše dědictví je docela jasné: Předplácejme pořádně a rozšiřujme vytrvale svůj orgán „Hlas Volyně“!

Mluví k nám v řeči mateřské, vyrostl a roste dále už celou řadu let na srdci české Volyně, jest celý náš. Čtou ho naši otcové, naše matky, vidím ty jejich oči starostlivé a tak dobré.

Čtou a budou ho čítati naše děti, chtějí-li zachovati ten klenot, tu drahou mluvu českou...

Jednou týdně musí si každý z nás přečísti těch několik stránek listu na volyňské půdě tištěného. cele našeho!

Uvažujte sami, Zamyslete se trochu! Není to naší povinností, abychom to vzácné dědictví zachovali na věky?

*

Nemohu jinak zakončiti svoje řádky nežli skromným tvrzením, že národní povinností všech Čechů na Volyni žijících jest „Hlas Volyně“ udržovati a rozšiřovati.

Nepohlížejte na něj jinak nežli jako na krásné dědictví. Potom se oči vaše vyjasní blahým sebevědomím a bez lítosti, ochotně a rádi dáte tu malou obět na zachování rodného jazyka v druhé své Vlasti!

D o p i s y.

Z Buršovky.

Výbor Odboru ČMŠ v Buršovce české tímto srdečně děkuje všem dárcům, kteří, pamětní jsouce na předešlé „Týdny Maticy“, pořádané vždy v minulých letech na podzim, zvěděvše, že Ústředí ČMŠ je letos z příčiny nepovolení úřadů na pořádání této „Týdne Maticy“ v nebývalé finanční tísní, spěchali odevzdávat do rukou zdejšího výboru peněžité a obilní dary ve prospěch ústředí ČMŠ v Lucku. Jelikož téměř každý zdejší samostatný občan snažil se podle své možnosti splniti takto svou povinnost vůči Matici, sebráno proto v ten způsob úhrnem 77 zlotých, tedy o mnoho více, nežli o veřejných sbírkách, pořádaných v minulých letech.

Ačkoliv dary některých jednotlivců dosahovaly pěti až sedmi zlotých, ačkoliv našly se také číselně menší, ale hodnotně neméně velké dary, neboť dané opravdu chudými, strádajícími lidmi, nebudeme jmenovat jednotlivé dárce, jsouce toho názoru, že d bré svědomí, svědčící o vykonání jedné ze svých povinností je nejlepší odměnou za každou obět. Zdůrazníme jenom, že je to potěšitelný zjev. Budí v nás také tu naději, že po-

dobně jako u nás i po všech jiných českých obcích rozeslané z Ústředny ČMŠ v měsíci září t. r. ono náladové, až pesimisticky znějící provolání působilo asi stejně výbušně na srdce a mozky rozumných krajanů a jistě nezůstalo neb nezůstane bez účinku. Doufejme, že zbyla ještě jiskřička vlasteneckého citu, jež roznítí česká srdce a dá konečně poznat každému jeho národní povinnost. A tenkrát? Snad by již i matiční učitelové nepotřebovali čekat až pět měsíců na služné.

Za Odbor ČMŠ v Buršovce
Vlad. Krafta, Vlad. Kodejška,
jedenatel. předseda.

Kronika.

Důležitější politické události.

DOMÁCI.

V poslední plenární schůzi sněmovny, konané před vánočními prázdninami, byl přijat návrh zákona, jímž se belwederský palác ve Varšavě, který byl po léta obydlem a pracovním místem zesnulého maršálka Piłsudského, změni „na věčné časy v museum Piłsudského“. Schválení tohoto zákona v sejmu bylo zvlášť slavnostní. Zmíněny zákon stanoví m. j., že Belweder, kde maršálek Piłsudski žil a pracoval a kde také zavřel své oči k věčnému spánku, bude povznesen na národní místo. V budově Belwederu bude na věčné časy zřízeno museum Josefa Piłsudského, kde budou shromážděny všechny dokumenty, předměty a památky spojené s osobou a životem maršálkovým.

ČESKOSLOVENSKO.

Jak bylo již oznámeno v minulém čísle prezident ČSR T. G. Masaryk vzdal se svého úřadu. Ví se dnes již, že historická vnitropolitická událost zaměstnávala československou vládu a politické strany plné tři týdny. Za třítýdenního jednání byla snaha postavit jediného kandidáta všech vládních stran. V průběhu porad došlo však k rozporům, které se nepodařilo úmorným vyjednáváním překlenouti, a které v úterý 24. prosince vedly až k otevřené krizi ve vládní koalici, vyjádřené ve středu demisi Hodžovy vlády, kterou však prezident nepřijal.

Nejvýznamnějším kandidátem byl dr. Eduard Beneš, doporučený cdstupujícím prezidentem Masarykem a kandidát pravice prof. Bohumil Němec.

Národní shromáždění bylo svoláno k volbě presidenta republiky na středu 18. t. m. Ale již v úterý před svoláním vládní koalice se usnesla na jednotné kandidatuře min. zahr. věcí dr. Eduarda Beneše, který byl ohromnou většinou 340 ze 440 hlasů zvolen. Prof. Němec dostal 24 hlasy a prázdných lístků bylo odevzdáno 76.

Volby se konaly ve Vladislavském sále na Hradčanech. Nově zvolený prezident dr. Eduard Beneš ihned složil slib podle ústavní listiny.

Předseda vlády dr. Milán Hodža navštívil po té presidenta v presidentské kanceláři a podal demisi vlády. President pověřil sestavení nové vlády opět dr. Hodžovi. Podle jeho návrhu jmenoval pak president republiky vládu v dosavadním složení a správou min. zahraničních věcí pověřil předsedu vlády.

SPOLEČNOST NÁRODŮ.

V Ženevě se pokračovalo v diplomatických poradách o dalším postupu řešení italsko-habešského konfliktu. Kromě toho se sešla Rada Společnosti národů za přítomnosti všech členů Rady, kromě italského delegáta, barona Aloisiho, jenž se vůbec nedostavil do Ženevy. Jednání Rady o francouzsko-britských návrzích bylo chvílemi téměř dramatické. Po dlouhé debatě, Rada schválila resoluci, podle níž francouzsko-britské návrhy budou odevzdány 13člennému výboru Rady, aby je blíže prozkoumal. Ma se za to, že tento výbor by se sešel, až dojdou konečné odpovědi vlády habešské a římské na francouzsko-britské podněty.

Obečný dojem je, že francouzský kompromis nakonec přijat nebude, poněvadž anglická vláda po demisi Hoarově nastoupí politiku obrany Paktu o Společnosti národů a bude trvat na tom, aby konference pro sankce pokračovala v jednání, nedávno přerušném. Dosud není jisto, zda bude o uplatnění petrolejových, železných a uhelných sankcí rozhodnuto ještě za tohoto zasedání 13členného výboru, anebo, zda o těchto sankcích se bude jednat až v lednu.

ANGLIE.

Ministr zahraničních věcí sir Samuel Hoare odstoupil. Jeho demise byla přijata. Novinářům, kteří se dostavili do bydlí Hoarova, bylo řečeno, že Hoare nemůže nikoho přijmout a že nemůže učiniti žádná prohlášení.

NOVÁ REPUBLIKA: FILIPINY.

Mezi državy Spojených států amerických patřily až dosud ostrovy Filipiny. Od druhé polo-

viny listopadu zahájily však své samostatné bytí jako autonomní republika, která v roce 1945 má nabýt úplné neodvislosti od Ameriky. Republika má rozlohu 297.900 km². a má 10 3 mil. obyvatelů plemene malajského a z 90 procent náboženství křesťanského. Presidentem je Manuel Quezón. Blízké sousedství Japonska, které má na ostrovy záhlus, nutí mladou republiku, aby si vybudovala svou armádu. Základem k ní má být stálá armáda o 19.000 mužů. Později pomýšlí se na zavedení všeobecné povinnosti vojenské. Filipiny připravují se rozšířiti svůj průmysl, zpracovávající bavlnu a kokosové ořechy. Velké obtíže bude mít nová republika s cukrem, jehož vývoz do Ameriky je nyní vázán na kvotu a podroben celnému, kdežto dříve byl volný. Parlament nové republiky byl již svolán a projednává nejdůležitější politické problémy.

Poděkování.

Jménem Kola ČMŠ. v Novosielkách Staročeských děkuji touto cestou Československému ústavu zahraničnímu za knihy zaslané na mou adresu, věnované výše uvedenému Kolu.

Jos. Valeš.

Od redakce.

Náš spolupracovník p. Josef V. Rejzek odchází na nějaký čas z redakce do Moskovštiny, aby se plně věnoval organizaci nového „Vydavatelského Družstva.“

Nynější adresa jest: Moskovština, pošta Mlynov, pov. Dubno.

40.

V ý s t u p 4.

Žofa.

Žofa: Vođa je pripravena. Pojdte se umýt pane Jeníku!

Jeník: Děkuji Vám Žofinko. (Odejde.)

Žofa: Víte-li maminko, že pana Jeníka dělníci na ramenou a s jásotem zanesli do kanceláře.

Frantik: A tam mu ředitel vyplatil dvě stě rublů odměny.

Klásková: Dvě stě rublů? To je peněz, to je peněz! Za ně by koupil kus pole i s chalupou.

Žofa: On je maminko hotový boháč proti nám.

Klásková: Přejme mu to od srdce, zaslouží si toho, je to hodný a odvážný hoch.

Žofa: Zajisté si koupí krásné šaty, zařídí si pěkný byt a odejde od nás...

Frantik: To ho Žofa špatně znáš! Ručím ti za to, že zůstane takovým jakým je dosud... A, málem bych zapomněl! Ředitel jmenoval Jeníka novým strojevedoucím z platem dvanáct rublů týdně.

Žofa: To teprve zbohatne a zpyšní.

Frantik: Ty ho Žofa jistě soudíš podle sebe...

Žofa: Jdi ty protivno... (Žehlí.)

37.

J E D N Á N Í III.

(Světlice u Klásků v Kijevě: otevř. okno, stůl, židle, pohovka, police z knihami.)

Klásková (žehlí prádlo): Jak ten čas ubíhá! Už hned'e budou dva měsíce, kdy ten hoch k nám přišel. Ještě že tenkrát dostal práci v továrně „Skřivánka a Gretera“. Co by si tu v Kijevě bez práce počal. Pěšky přišel až z daleké Volyně. Také tam mám příbuzné ve Volkově, musíme jim s Žofinkou dopsati. Ten hoch se mi opravdu líbí, hodný je a pracovitý. Štále jen čte, kreslí nějaké plány, ba dokonce chce sestavit nějakou „mašinu“. Jen kdyby nebyl časem tak zamýšlený, ba řekla bych smutný. Něco ho jistě trápí, štále čeká z Volyně psaní, to bude asi ta hlavní příčina. Nu — nevím, nevím...

(Za dveřmi kroky, hluk.) Co to? Kdo pak to sem letí?

V ý s t u p 2.

Žofa.

Žofa (udýchána): Maminko, kdybyste věděla... Klásková: Co se stalo? Letíš jako divá..!

Tržní zprávy. OBILÍ.

Záznam 20.XII. soukromého obchodu—zač kupuje.

Žito	zl. 1.65	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„ 2.55	„
Ječmen	„ 1.40	„
Oves	„ 1.45	„
Hřečka	„ .—	„
Proso	„ .—	„
Řepák	„ 6.50	„
Hrách	„ .—	„
Fasole	„ .—	„
Mák	„ 9.00	„
Jetel	„ 85.00	za 100 kg.

Celé Volyni jsou známa

nejchutnější piva

z parostrojního pivovaru

V. ZEMANA v Lucku.

Specialita pivovaru—„SAKURA“.

Doporučuj všude

tohoto českého podniku znamenitý mok.

Nejlepší je

PIVO

= pivovaru „Kvasilov“ =

„SALVATOR“, „EXPORT“

„MARCOVÉ“ a „STOLOVÉ“.

38.

Žofa: Vždyť mám také proč! Víte co se stalo v továrně?

Klásková: Jak bych mohla vědět. Snad nějaké neštěstí?

Žofa: Nebylo do něj daleko. Co pak jste neslyšela ten hluk? Tovární pišťala ječela, hasiči přijeli...

Klásková: Nějaký rámus sem doléhal oknem, ale nevšimla jsem si toho. Ale povídej honem Žofa! Kdepak je Frantík?

Žofa: Jde z panem Jeníkem. Za chvíli tu budou. Víte-li, že celá továrna mohla vyletět do povětří?

Klásková: Holka, ty mně lekáš... Mluv, jak se to stalo?

Žofa: To vám bylo tak... Za dveřmi hluk, kroky.) Ale počkejte, už přicházejí, ať vám to řeknou sami.

V ý s t u p 3.

Frantík a Jeník (učerněn).

Frantík: Tak Vám ho vedu! Maminko, kdybyste věděla jak se dnes Jeník vyznamenal.

Jeník: Jen mne Frantíku nevynášej pod nebesa! Vykonal jsem dneska svoji povinnost.

39.

Klásková: Nějaké neštěstí prý mělo být...

Frantík: A jaké! Celá továrna mohla být zničena, tolik lidí bez práce, bez chleba...

Klásková: Propána, co bychom si počali, a to vy jste, pane Jeníku..? Ale, proboha, jak to vypadáte? Žofa nestůj! Honem připrav vodu k mytí...

Žofa: Hned, hned! (Odejde.)

Frantík: A teď poslyšte jak to bylo.

Klásková: Nu jen povídej, povídej!

Frantík: Topič přetopil kotel a někam se strojvedoucím odešli. Než li se vrátili, kotel hrozil výbuchem. Lekli prý se, a utekli oba. Na dvoře spustili křik, všechno se hrnulo z dílen a horempádem na ulici. Tam čekali že už—už nastane výbuch. A zatím nikdo nevěděl že tuhle Jeník...

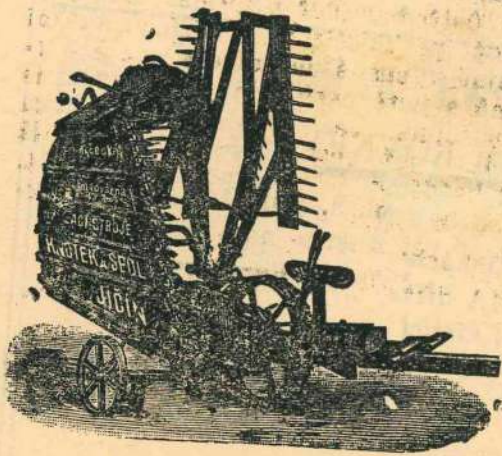
Jeník (mezitím svléká blůzu, střevíce): Jenom Frantíku nepřeháněj! Co jsem učinil, učinil jsem z povinnosti a myslím, že by to byl každý udělal.

Frantík: A přece se nenašel nikdo! Každý hleděl zachránit svou kůži, o továrnu se nestarali... Ty jsi vnikl v tom pekelném hluku do továrny, ty jsi v oblacích žhavé páry uchlácholil stoj, a tak zachránil továrnu od katastrofy.

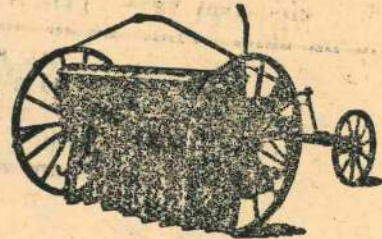
Klásková: Toho vám tovární lid nikdy nepomene, pane Jeníku.

NEPŘEHLÉDNĚTE!!

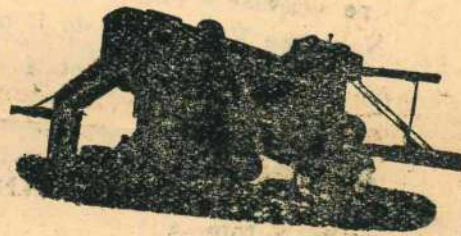
Velmi důležité pro ty,
kteří si přejí mít dobrý
český stroj za velmi nízkou
— likvidační cenu.

Následkem likvidace skladu — vyprodáváme!!

Prima české stroje
úplně nové, rovněž i zánovní,
vyprodáváme pokud zásoby stačí za
KAŽDOU PŘIJATELNOU CENU.

Rudolf Jozef a Spol.,

v ZDOLBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

Všichni kupujeme u firmy **G. VUGMEJSTER**, Rovno, ul. 3. Maje 129.,
poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. Vugmeister
své komisionní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Gerszowski & Sp.
- 5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků
Žirardovských závodů jako: plátna lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5 zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmeistera je stálý výběr kožešin a hotových kožešinových
palet francouzských façon, a to: pižmovcových, fokových, hříběčích, teletinových, krtkových,
murmlových a j.

Ceny nejnižší!

DOKU

DĚDICTVÍ ČESKÝCH KOMUNIT UKRAJINY

NEKUPUJTE, POKUD JSTE SE NEINFORMOVAL U NÁS a nechybíte!

Czeska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Równem (ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO V ROVNĚ)

ul. 3. Mája 149.

dodá Vám levné a na výhodných podmínkách:
Pluhy, kultivátory, plecí stroje orig. „B Ä C H E R“. a také UNIA dřívě „WIENZKY“
řezačky, kruhadla orig. „B O R E K“. Triery „P F Ö N I X“. Čisticí
mlýnky orig. „E X N E R — K A U B“. Odstředivky, máslnice
a pařáky „ALFA LAVAL“ —

Kainit,
sůl draselnou, Kalimag
výrobky SPÓLKI AKCYJNEJ
EKSPŁ. SOLI POTASOVYCH.
LWÓW, PLAC SMOLKI č. 5.

MLÁTIČKY WICHTERLE — KOVÁŘÍK.

S E C Í S T R O J E orig. Melichar lžičkový „U N I K U M“ nebo trybkový „P A T R I A“
různých velikostí i kombinované „I M P E R A T O R“ nejlevnější a nejvýhodnější koupíte
ze skladišť a prostřednictvím ČESKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO DRUŽSTVA V ROVNĚ.

Nabízíme Vám právě do Lvova došlé ORIG. MELICHAR

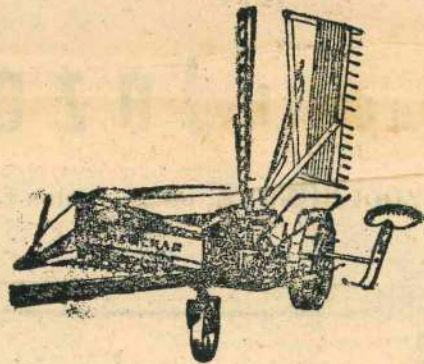
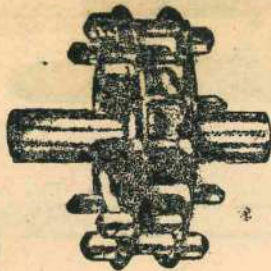
Ž A C Í S T R O J E s kroužkovým
mazáním a s OLEJOVOU LÁZŇÍ
za ceny bezkonkurenčně nízké.

SOUČÁSTKY K ŽACÍM STROJŮM:
DEERYNG, MAC-CORMICK, MELICHAR
A JINÝM.

Zastoupení
světoznámých továren

Melichar—Umrath i Ska.

Lwów, Grodecka 61.

Hnojiva dusíkatá, saetra vápenná (ledek), nitrofos, supertomasyna a jiné
výrobky státních továren dusíkatých látek
W MOSCICA (H) I CHORZOWIE.

SUPERFOSFAT.
Zjednoczenie Fabryk superfosfatowych
w Polsce. Warszawa, Kredytowa 4.

Účelem
Českého Hosp. Družstva
v Rovně jest dodatí Vám
nejlevnější a nejvýhodnější zboží.

Sklady: Rovno, ul. 3-go Maja 149; Kvasilov, u p. V. Červenky; Luck, ul. Piłsudskiego 65.
Straklov, u p. J. Suchého; Volkov, u p. V. Mráčka. Dům V. Zemana.
Zdolbunov, u p. Alexandra Khola.

Czeska Spółdzielnia Kredytowa

České Úvěrní Družstvo v Rovně, 3-go Maja 149. ,

Vám nejlépe zajistí Vaše vklady. Konto v P.K.O. č. 82034.

Poskytování zápůjček na nákup hosp. strojů, umělých hnojiv.

Žádejte informace.

Tiskárna a vydavatelství „Hlasu Volyně“, spol. s. r. o. Odpovědný redaktor V. Perný.

